

Consultatiereactie VGN op Besluit forensische zorg

DATUM

2 februari 2018

KENMERK

B20180202HH

BETREFT

Internetconsultatie Bfz

BIJLAGEN

Aantal

CONTACT

Han Huizinga

TELEFOON

06 – 13 19 71 66

E-MAIL

hhuizinga@vgn.nl

Algemeen

1. Op veel onderdelen bevat het Bfz geen nieuwe wetgeving. Het Bfz is immers een voortzetting van het Interimbesluit forensische zorg wat betreft inkoop, indicatie en plaatsing. Dat constateert de regering ook zelf (zie de toelichting pag. 22 onder 'Financiële gevolgen en administratieve lasten'). Dat dit voor de regering aanleiding is om in dezelfde paragraaf te constateren dat door het Bfz weinig zal veranderen aan de administratieve lasten is (mogelijk) een voorbarige conclusie. Het besluit laat heel veel ruimte om bij ministeriële regeling nadere regels te stellen. In het Bfz komt dit negen keer voor, naast vast te stellen modellen voor informatieverstrekking en te stellen eisen die uitgewerkt zullen gaan worden. Het uitgangspunt dat de administratieve lasten niet worden verzwaaard (pagina 26) lijkt lippendienst.
2. Het besluit regelt onderwerpen die al in andere regelgeving is vastgelegd. Dit kan leiden tot het gebruik van wetteksten die afwijken van die andere regelgeving. Daarnaast zou dit aanleiding kunnen zijn tot misverstanden of erger. Dit geldt met name voor de artikelen 2.5, 2.6, 2.7 en 6.5 Bfz.
3. De gehandicaptenzorg is nog niet altijd in beeld als het forensische zorg betreft. Zo wordt in de toelichting in het algemeen deel over artikel 2.5 (pagina 15) alleen verwezen naar de bepalingen over gegevensverwerking in de Wvggz, maar niet naar de bepalingen in de Wzd. Dit geldt ook voor de toelichting in hoofdstuk 5 (pagina 19) als het gaat om de vereenvoudigde verwijzing en het onderzoek van de NZa naar gevolgen van de invoering van de nieuwe wetgeving. Ook blijkt dit uit pagina 29 waar wordt verwezen naar artikel 8:4 Wvggz als het gaat om de verplichting aantekening te houden. Die verplichting geldt blijkbaar niet voor instellingen die vallen onder de Wzd.

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres

Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00

E info@vgn.nl

vgn.nl

4. In de toelichting bij hoofdstuk 2 Gegevensverwerking (pagina 14) ontbreekt in de eerste zin de gehandicaptenzorg: "... vereist een goede samenwerking tussen instellingen voor geestelijke gezondheidszorg, *instellingen voor gehandicaptenzorg* en instellingen voor forensische zorg en een ..."
5. In de toelichting: het laatste deel van de laatste alinea op pagina 16 en het eerste deel van de 1^e alinea op pagina 17 bevatten vrijwel dezelfde tekst.
6. In de toelichting: laatste zin van de eerste alinea bovenaan pagina 19 is dubbel.
7. In de toelichting op hoofdstuk 6 (pagina 20) wordt gesteld dat de forensische patiënt geen gebruik kan maken van de klachtregeling in de Wkkgz, omdat de forensische zorg een eigen klachtregeling kent. Dat geldt alleen voor de patiënten die onder de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt) vallen. Voor alle andere cliënten geldt dat hun rechtspositie of een vrijwillige is en dan onder de Wkkgz valt, of een gedwongen opname is en onder de Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz) valt die een eigen klachtenregeling heeft.
8. De regeling zoals die nu voorligt geeft nog onvoldoende inzicht in welke gegevens in het kader van forensische zorg mogen worden uitgewisseld. Zie hiertoe ook de opmerkingen bij artikel 2.2 en 2.4.

Artikelsgewijs

Artikel 1.1: het begrip 'persoonsgeven' komt niet overeen met de Algemene verordening gegevensbescherming. In artikel 4 lid 1 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) wordt het begrip 'persoonsgegevens' gedefinieerd. Graag aansluiten bij de terminologie van de Algemene verordening gegevensbescherming.

Artikel 2.2 lid 2: in dit artikellid wordt een opsomming gegeven van gegevens die het Openbaar Ministerie aan de reclassering kan verstrekken. Deze gegevens 'zijn of kunnen afkomstig zijn uit' de opsomming a t/m f. Onduidelijk is of hier een limitatieve opsomming is beoogd.

Artikel 2.2 en 2.4: artikel 2.2 regelt de gegevens die J&V beschikbaar stelt aan de reclassering, artikel 2.4 regelt de gegevens die J&V beschikbaar stelt aan de tbs-instelling. Er mist een bepaling over gegevensuitwisseling van J&V aan andere aanbieders van forensische zorg.

Artikel 2.3 lid c: dit leest als een onzorgvuldige samentrekking. Een betere formulering is: *'de data waarop aan de forensische patiënt zorg is verleend, dan wel waarop de forensische patiënt afwezig of te laat was.'*

Artikel 2.6 lid c: op basis van de AVG dient de patiënt expliciete toestemming te geven voor het verstrekken van zijn/haar persoonsgegevens. Hoe verhoudt dit artikel zich ten opzichte van de AVG? Op welke grondslag is de verwerking van gegevensverwerking gebaseerd? Is dit expliciete toestemming (artikel 6 lid 1 sub a AVG) of op basis van een wettelijke verplichting (artikel 6 lid 1 sub c AVG)? Indien de grondslag voor de gegevensverwerking toestemming van de patiënt is volstaat 'uitdrukkelijk bezwaar' van de betrokkene niet. Dit is in strijd met de AVG.

Artikel 2.7 lid 4: de clausule 'daar waar mogelijk verwerkt op een wijze die waarborgt dat zij niet tot een persoon herleidbaar zijn' maakt het mogelijk om gegevens te verwerken die wel tot een persoon herleidbaar zijn. Nu het gaat om informatieverstrekking voor beleidsontwikkeling en beleidsvoering, en dus geen doel dient waarvoor de gegevens zijn verzameld, is een grondslag voor verstrekking die in de kern zo ruim is geformuleerd, ontoelaatbaar. De woorden 'daar waar mogelijk' zouden geschrapt moeten worden.

Artikel 3.1 lid 3: de Minister bepaalt of een instelling of een organisatorische eenheid tot private instelling in het bijzonder is bestemd voor verpleging van ter beschikking gestelden aan de hand van het in dit artikellid genoemde getalscriterium. Voor de aldaar genoemde personen geldt de Bvt. De mogelijkheid bestaat dat aldaar ook personen met een andere rechtspositie worden opgenomen. In de brief van de staatssecretaris van V&J van 6 november 2014 (pagina 4) heeft de Staatssecretaris aangegeven in het besluit een bepaling op te willen nemen om er voor te zorgen dat op cliënten met een Bopz-rechtspositie in deze private instelling de beheersmaatregelen van de Bvt kunnen worden toegepast. Deze toezegging is – voor zover wij kunnen constateren – niet nagekomen.

Onduidelijk is wat met het begrip 'bestemd voor' betekent. Gaat het erom dat de organisatorische eenheid of instelling voor de aanwijzing geschikt is, voldoet aan de door de Minister te stellen eisen? Of gaat het ook om: gereserveerd is voor? Daarvan lijkt de Wet forensische zorg uit te gaan als het gaat om plaatsing van patiënten.

Artikel 3.6 lid 2 sub e: er wordt gesproken over een kind. Gaat het hier om kinderen onder de 18? Wordt hiermee ene zelfstandig bestrafte bedoeld of betreft het een kind van een cliënt met een forensische titel? Er wordt

verwezen naar de beginselenwet, maar daar staat het ook niet in. Wellicht kan het begrip 'kind' worden verduidelijkt.

Artikel 5.1: dit artikellid geeft de OvJ de mogelijkheid om in omschreven gevallen een persoon zonder indicatiestelling bij een instelling te plaatsen. Er wordt niet aangegeven dat bij die plaatsing zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de (mogelijke) onderliggende problematiek. Voorkomen zou moeten worden dat een persoon met dominante psychiatrische problematiek bij een instelling voor gehandicaptenzorg geplaatst wordt en vice versa. In de toelichting bij dit artikel wordt expliciet genoemd 'problematiek waarbij ketenafspraken zijn gemaakt'. Als voorbeeld wordt genoemd afspraken rond huiselijk geweld. Wordt hiermee ook bedoeld een afspraak zoals nu wordt uitgewerkt in de Ketenveldnorm beveiligde bedden en levensloopfunctie?

Artikel 6.4 lid 1: in dit artikellid staat dat de Minister kan beslissen dat het verblijf in de instelling op grond van artikel 13 of artikel 19 van het Wetboek van Strafrecht kan worden beëindigd en dat het hoofd van de instelling hierover 'om advies wordt gevraagd'. Om onduidelijkheid weg te nemen adviseren wij om hier op te nemen dat het hoofd van de instelling 'alvorens' de beslissing van de Minister om advies wordt gevraagd.